

REPUBLIKA HRVATSKA

ISTARSKA ŽUPANIJA

Upravni odjel za održivi razvoj

Flanatička 29, 52100 Pula, p.p. 198

tel. (0)52 352 182; fax. (0)52 352 191

Klasa: 351-02/15-01/15

Urbroj: 2163/1-08/2-15-6

Pula, 12. lipnja 2015. godine

ŽUPANU ISTARSKE ŽUPANIJE
putem
STRUČNE SLUŽBE SKUPŠTINE

Pazin, Dršćevka 3

**PREDMET: Godišnji izvještaj o praćenju onečišćenja zraka
na području Istarske županije za 2014. godinu**

- prijedlog zaključka, dostavlja se

Poštovani,

sukladno odredbama članka 44. i 48. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (pročišćeni tekst, "Narodne novine" br. 19/13), u privitku dopisa, dostavljamo županu Istarske županije, na daljnje postupanje, prijedlog zaključka u svezi Godišnjeg izvještaja o praćenju onečišćenja zraka na području Istarske županije za 2014. godinu.

Sa poštovanjem,

PROČELNIK

Josip Zidarić, dipl.ing.arh.

Privitak:

1. Prijedlog Zaključka s obrazloženjem
2. Godišnja izvješća o praćenju onečišćenja zraka na području Istarske županije za 2014. godinu – CD

Na temelju članka 44. i 48. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (pročišćeni tekst, "Narodne novine" br. 19/13), te članka 65. Statuta Istarske županije („Službene novine Istarske županije“ br. 10/09 i 4/13), a u svezi članka 31. Zakona o zaštiti zraka (NN br. 130/11, 47/14), Župan Istarske županije dana 23. lipnja 2015. godine donosi

Z A K L J U Č A K

o prihvaćanju Godišnjeg izvještaja o praćenju onečišćenja zraka na području Istarske županije za 2014. godinu

1. Prihvaća se:

- a) Godišnji izvještaj o praćenju kvalitete zraka na području Istarske županije za 2014. godinu, kojega je izradio Laboratorij za ispitivanje kvalitete zraka, Odjela za zaštitu i unapređenje okoliša, Službe za zdravstvenu ekologiju Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije (travanj 2015.), temeljem Ugovora o provođenju programa praćenja kakvoće zraka na području Istarske županije u 2014. godini radi promicanja i zaštite zdravlja stanovništva od utjecaja štetnih čimbenika, potpisanog između županije i Zavoda za javno zdravstvo IŽ;
- b) Godišnji izvještaj o koncentraciji peludi alergogenih biljaka u zraku Grada Pule u 2014. godini, kojega je izradio Laboratorij za ispitivanje kvalitete zraka, Odjela za zaštitu i unapređenje okoliša, Službe za zdravstvenu ekologiju Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije (siječanj 2015.), temeljem Ugovora o provođenju programa praćenja kakvoće zraka na području Istarske županije u 2014. godini radi promicanja i zaštite zdravlja stanovništva od utjecaja štetnih čimbenika, potpisanog između županije i Zavoda za javno zdravstvo IŽ;
- c) Godišnje izvješće o praćenju kvalitete zraka u lokalnoj mreži za praćenje kvalitete zraka Rockwool za 2014. godinu, kojega je izradila tvrtka Ekonerg – Institut za energetiku i zaštitu okoliša d.o.o. iz Zagreba u ožujku 2015. godine;
- d) Izvještaj o praćenju kvalitete zraka u Potpićnu za 2014. godinu, kojega je izradio Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada iz Zagreba, veljača 2015. godine;

2. Zadužuje se Upravni odjel za održivi razvoj, Odsjek za zaštitu prirode i okoliša da, na temelju odredbe stavka 5. članka 31. Zakona o zaštiti zraka, izvještaje o praćenju onečišćenja zraka na području Istarske županije za 2014. godinu iz točki 1. dostavi Agenciji za zaštitu okoliša u materijalnom i digitalnom obliku, a Inspekciji zaštite okoliša Ministarstva zaštite okoliša i prirode u digitalnom obliku.

3. Zadužuje se Upravni odjel za održivi razvoj, Odsjek za zaštitu prirode i okoliša da, na temelju stavka 1. članka 49. Zakona o zaštiti zraka, objavi podatke o kakvoći zraka iz lokalne mreže u sažetom obliku kao i cjeloviti izvještaj na web stranicama Istarske županije.

4. Zadužuje se Upravni odjel za održivi razvoj, Odsjek za zaštitu prirode i okoliša da, Izvještaj iz točke 1. b. dostavi Gradu Puli, jedinici lokalne samouprave na čijem je području uspostavljena mjerna postaja za praćenje koncentraciji peludi alergogenih biljaka u zraku;
5. Obvezuje se Zavod za javno zdravstvo Istarske županije da, prema Programu praćenja kakvoće zraka za 2015. godinu, tijekom godine obavještava Upravni odjel za održivi razvoj, Odsjek za zaštitu prirode i okoliša i Inspekciju zaštite okoliša u Istarskoj županiji o rezultatima izvršenih analiza ukoliko vrijednosti mjernih parametara prijeđu zakonom propisane koncentracije.
6. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja.

KLASA: 351-01/15-01/02
URBROJ: 2163/1-01/8-15-2
Pula, 23. lipnja 2015.

**REPUBLIKA HRVATSKA
ISTARSKA ŽUPANIJA**

**ŽUPAN
mr. sc. Valter Flego**

Dostaviti:

1. *Upravni odjel za održivi razvoj IŽ,*
3. *Pismohrana, ovdje*

OBRAZLOŽENJE

I. Pravna osnova za donošenje ovog akta

Pravna osnova za donošenje ovog akta je sadržana u odredbama članaka 22. Zakon o zaštiti okoliša (NN br. 110/07) i članka 31. Zakona o zaštiti zraka (NN br. 130/11) kojim je propisano da Županija, Grad Zagreb i gradovi uspostavljaju mjerne postaje za praćenje kvalitete zraka na svome području, ako procijene da su razine onečišćenosti više od propisanih graničnih vrijednosti (GV), odnosno ako procijene da za to postoje opravdani razlozi (osobito u slučaju pojačanog razvoja industrije, proširenja poslovnih i industrijskih zona i drugo). Lokacije mjernih postaja za praćenje kvalitete zraka, program mjerenja razine onečišćenosti i uvjete provedbe osigurava Predstavničko tijelo Županije.

II. Osnovna pitanja koja se uređuju ovim aktom

Temeljem programa praćenja kakvoće zraka za 2014. godinu izrađena su tri izvješća o praćenju onečišćenja zraka na području Istarske županije kao i prvo godišnje izvješće o koncentraciji peludi alergogenih biljaka u zraku na području Grada Pule. Izvješća su izradile institucije obzirom na ovlaštenja i stručnu osposobljenost. Kroz izvješća prikazana je godišnja statistička obrada rezultata praćenje kvalitete zraka u lokalnoj mreži na mjernim postajama s ručnim posluživanjem i automatskim mjernim postajama te mjernim postajama za praćenje kakvoće zraka posebne namjene kao i prvo godišnje izvješće sa mjerne postaje za praćenje koncentracija peludi alergogenih biljaka u zraku. Stanica je montirana na krovu Zavoda za javno zdravstvo IŽ i, prema pravilima struke, pokriva područje južne Istre.

Prema izvještaju pod točkom 1.a. ovog Zaključka tijekom mjernog razdoblja od 1. siječnja do 31. prosinca 2014. godine program praćenja kvalitete zraka na području Istarske županije provodio se putem lokalne mreže koju čine: mjerne mreže gradova Buja, Pazina, Pule, Rovinja i Umaga, općina Lupoglav, Marčana, Raša i Sv.Nedelja te mjerne mreže TE Plomin i mjerne mreže tvornice kamene vune Rockwool Adriatica.

Kvaliteta zraka se prati na mjernim postajama postavljenim sukladno zahtjevima korisnika, pojedinim programima praćenja, izvidima na terenu kao i informacijama o prijašnjim

mjerenjima na promatranom području, a izabrane lokacije i opseg mjerenja prilagođen je postojećoj regulativi, specifičnim obilježjima prostora i procijenjenim utjecajima emisija.

Mjerne postaje su podijeljene u tri tipa:

- postaje s ručnim posluživanjem uređaja putem kojih se prati kvaliteta zraka u naseljima Pula (2 postaje), Umag (1 postaja), Most raša (1. postaja) i Koromačno (1 postaja). Navedene postaje imaju dugogodišnji niz podataka;
- automatske mjerne postaje koje su postavljene na osnovi programa praćenja vezanog za potencijalne onečišćivače sa značajnim emisijama u zrak – mjerna mreža TE Plomin koju čini četiri imisijske postaje, te meteorološka postaja na lokaciji Štrmac, mjerna mreža tvornice kamene vune Rockwool Adriatic koju čine dvije imisijske mjerne postaje i mjerna postaja kojom se prate emisije tvornice cementa Koromačno.
- mjerne postaje za praćenje kvalitete zraka posebne namjene koje su postavljene na područjima na kojima se mogu očekivati povišene razine ukupne taložne tvari (UTT) obzirom na obavljanje specifičnih industrijskih aktivnosti (kamenolomi, asfaltne baze i sl).

U izvještaju su uključeni i rezultati mjerenja i validacije na automatskim postajama za praćenje kakvoće zraka lokalne mreže Rockwool, putem mjernih stanica Čambarelići i Zajci, koje provodi tvrtka EKONERG – Institut za energetiku i zaštitu okoliša d.o.o. iz Zagreba (izvješće pod točkom 1.c. Zaključka). Naime, rezultati mjerenja su tijekom mjernog razdoblja prikupljani on-line na serveru u Zavodu za javno zdravstvo Istarske županije i objavljuvani na web stranicama Zavoda (www.zzjiz.hr).

U izvješću Zavoda za javno zdravstvo pod točkom 1.b. Zaključka po prvi puta je prikazana kvaliteta zaka obzirom na koncentraciju peludi alergogenih biljaka u Gradu Puli. Mjerna postaja koja, čija nabava je financirana iz proračuna Istarske županije, postavljena je na krovu zgrade Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije u Nazorovoj ulici br 23. Zavod za javno zdravstvo je o svom trošku osposobio djelatnika za obavljanje poslova praćenja koncentracije peludi te je službeni program praćenja koncentracije peludnih zrnaca u zraku na području grada Pule započeo od 1. siječnja 2014. godine. Uzorci se uzimaju dva puta tjedno tijekom cijele godine te se na temelju dnevnih preparata i s obzirom na najavljene meteorološke prilike izrađuje peludna prognoza za slijedećih nekoliko dana koja je vrijedi za područje južne Istre. Praćenje koncentracije peludi u zraku važno je jer je pelud jedan od najznačajnijih prirodnih alergena i može izazvati vrlo ozbiljne zdravstvene tegobe.

Peludna prognoza kao i peludni kalendar te značajne informacije vezano za alergene i sl. objavljuje se na službenim Internet stranicama Zavoda za javno zdravstvo IŽ – www.zzjiz.hr.

Prema izvješću pod točkom 1.d. ovog Zaključka, tijekom mjernog razdoblja, Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada iz Zagreba je, temeljem Ugovora između Instituta i tvrtke Rockwool Adriatic d.o.o., u cilju utvrđivanja utjecaja tvornice Rockwool Adriatic d.o.o. na kakvoću zraka, provodio program praćenja kakvoće zraka na tri mjerne stanice (Potpićan 1 - KMO-taložnica, Potpićan 2 - Zajci-Cinzebi, Potpićan 3 - Tupljak bb). Na mjernim stanicama se pratio sadržaj ukupne taložne tvari i sadržaj metala u ukupnoj taložnoj tvari (olovo (Pb), kadmij (Cd), talij (Tl), nikal (Ni), arsen (As), živa (Hg), bakar (Cu) i cink (Zn) te sulfati.

Temeljem izvješća navedenih pod točkom 1. Zaključka, usporedbom rezultata mjerenja u 2014. godini, s obzirom na propisane granične vrijednosti (GV), ciljne vrijednosti i

dugoročne ciljeve na osnovu odredbi članka 24. Zakona o zaštiti zraka, utvrđena je I. kategorija zraka, odnosno čist neznatno onečišćen zrak na svim područjima koja su zastupljena mjernim postajama osim na području zastupljenom mjernim postajama Brovinje u mjernoj mreži Koromačno i Ripenda Vrbanci i mjernoj mreži TE Plomin, gdje je za ozon zabilježena II. kategorija zraka, odnosno gdje su prekoračene GV i dugoročni ciljevi za prizemni ozon.

Vezano uz zabilježenu II kategoriju zraka obzirom na ozon i dalje zastupamo mišljenje da je problematiku potrebno sagledati cjelovito te se predlaže iznalaženje rješavanja u suradnji s Zavodom za javno zdravstvo Istarske županije, Ministarstvom zaštite okoliša i prirode, Ministarstvom zdravstva i Institutom za medicinska istraživanja iz Zagreb te ostalih stručnih institucija. Naime, povećane koncentracije ozona javljaju od samog početka praćenja tog parametra, a s istim se problemom susreće čitavo mediteransko područje zbog povećane insolacije i daljinskog transporta onečišćenja dušnim oksidima i ugljikovodicima (R Slovenija, IŽ, PGŽ, ...).

Prema rezultatima mjerenja kakvoća zraka na lokacijama zastupljenim s tri mjerne postaje oko tvornice kamene vune Rockwool Adriatic d.o.o. iz Potpićna na kojima se pratila ukupna taložna tvar, metali i sulfati zrak je kategoriziran u I. kategoriju u odnosu na ukupnu taložnu tvar i metale u ukupnoj taložnoj tvari: olovo (Pb), kadmij (Cd), talij (Tl), nikal (Ni), arsen (As) i živu (Hg).

Prema Izvješću pod točkom 1.b. Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije, analizom mjesečnih koncentracija peludi tijekom 2014. godine, utvrđene su visoke koncentracije peludi drveća u veljači s dominacijom čempresa i topole, u ožujku s dominacijom čempresa, bora i jasena, u travnju s dominacijom čempresa, hrasta i ladonje i u svibnju s dominacijom hrasta i bora, dok su visoke koncentracije peludi trava prevladavale u svibnju i lipnju. Pelud korova dominirala je u srpnju i kolovozu, a visoko alergogena pelud ambrozije u rujnu. Pelud crkvine dominirao u travnju.

Izvod iz Izvješća pod br. 1b. zaključka:

PELUDNI KALENDAR GRADA PULE ZA 2014.GODINU

	SJEČANJ	VELJAČA	OŽUJAK	TRAVANJ	SVIBANJ	LIPANJ	SRPANJ	KOLOVOZ	RUJAN	LISTOPAD	STUDENI	PROSINAC
ČEMPRES	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
LIJESKA	■	■	■									
JOHA	■	■	■									
TOPOLA		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
JASEN			■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
BOR		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
GRAB			■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
PLATANA			■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
LADONJA				■	■	■	■	■	■	■	■	■
HRAST				■	■	■	■	■	■	■	■	■
LIPA					■	■	■	■	■	■	■	■
MASLINA					■	■	■	■	■	■	■	■
TRAVE				■	■	■	■	■	■	■	■	■
CRKVIDNA				■	■	■	■	■	■	■	■	■
TRPUTAC					■	■	■	■	■	■	■	■
AMBROZIJA						■	■	■	■	■	■	■
LOBODE						■	■	■	■	■	■	■
PELIN										■	■	■
KISELICA							■	■	■	■	■	■

KONCENTRACIJA PELUDI

- NISKA – samo će izuzetno osjetljive osobe imati tegobe
- UMJERENA – većina će alergičnih osoba imati tegobe
- VISOKA – sve će alergične osobe imati tegobe

Dan s najvišom koncentracijom peludi u zraku u 2014. godini bio je 08.veljače, kada je izmjereno 1.563 peludni zrnaca u m³ zraka grada Pule. Navedenog dana dominirala je umjerena alergogena pelud čempresa s udjelom od 99,9%.

III. Posljedice koje će nastati donošenjem ovog zaključka

Provedba odredbi zaključka ima za posljedicu bolje i ažurnije informiranje javnosti o kvaliteti zraka na područjima koja su zastupana mjernim mrežama. Sukladno odredbama Zakona o zaštiti zraka cilj je da se u konačnosti na čitavom teritoriju postigne i održi I kategorija zraka.

IV. Tekst nacrtu akta

Priloženo se dostavlja tekst zaključka s pravitkom.

V. Potrebna financijska sredstva

U Županijskom proračunu osigurana su financijska sredstva za provedbu Programa praćenja kakvoće zraka, a provedba programa povjerena je Zavodu za javno zdravstvo Istarske županije.